

AALBORG UNIVERSITET
KØBENHAVN

cefu | Center for
Ungdomsforskning

Unge og uddannelse

Trivsel, læring og motivation

Mercantec

26. Oktober 2017

Vilkår og tendenser for unge og uddannelse

Trivsel, læring og motivation

Opmærksomhedspunkter

Tendenser

- unge og uddannelse

AALBORG UNIVERSITET
KØBENHAVN

cefu | Center for
Ungdomsforskning

1. Tendens: Hastighedsoptik

Vælge rigtigt. Have en plan – følge den. Hurtigt og lige igennem – ingen afbrud / afbræk

2. Tendens: En præstationskultur vinder frem

AALBORG UNIVERSITET
KØBENHAVN

cefu | Center for
Ungdomsforskning

*”Jeg er dybest set ligeglad med, hvad jeg lærer. Så længe det ligner, jeg har lært noget, så jeg dermed får gode karakterer. Vi bliver vant til en mentalitet, der konstant sigter efter at få den højeste karakter for så lille en faglig fordybelse og indsats som muligt. Gymnasiet handler ikke om at lære. Det handler ikke om almen dannelse eller udvikling. Det almene gymnasium har udviklet sig til en institution, der centrerer sig omkring præstation og er blevet til en fadæse, der handler om at snyde læreren til at tro, at man ved mest muligt. **Det handler dybest set om karakterer***

(gymnasieelev citeret i information, 6.12.14).

Test og præstationsorientering i uddannelsessystemet. *Forstå eller bestå?*

3. Tendens: Jagten på mening. Nytte eller dannelse?

Man burde jo arbejde for at blive klogere, men man arbejder jo egentlig for at få en god karakter.”

(pige i gymnasiet)

4. Tendens: Angsten for at fremstå dum (Fear of Failure)

Både på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser kan man se det i en modvilje mod at samarbejde, ligesom det afspejler sig i undervisningen, når eleverne bruger mere energi på at imponere læreren end på at spørge ind til de ting, de ikke forstår”

(Asterisk 2015. Se også Jackson 2006; Skallvik 1997).

5. Tendens: Ændrede vidensformer

Det eksperterne er enige om i den forbindelse er, at de unge i fremtiden får brug for innovative og problemløsende kompetencer og udvikling af disse kompetencer modarbejder den strategisk karaktertænkning faktisk

(Asterisk 2015).

Uklart hvilke kompetencer man får brug for som voksen

6. Tendens: Ændret relationsgrammatik

- *Mindre afstand mellem unges og voksnes liv*
- *Mindre hierarki mellem voksne og børn – voksne har ikke altid ret...*
- *Børn og unge er selvstyrende subjekter - ikke objekter for voksnes handlinger*

Nye krav til lærerrollen – Kamp for at 'vinde' relationen og faglig autoritet

Udgangspunktet:

- Trivsel – ikke uden læring

Faglighed først – feel good / Feel competent (Arnt pointe😊)

- Læring – ikke uden trivsel

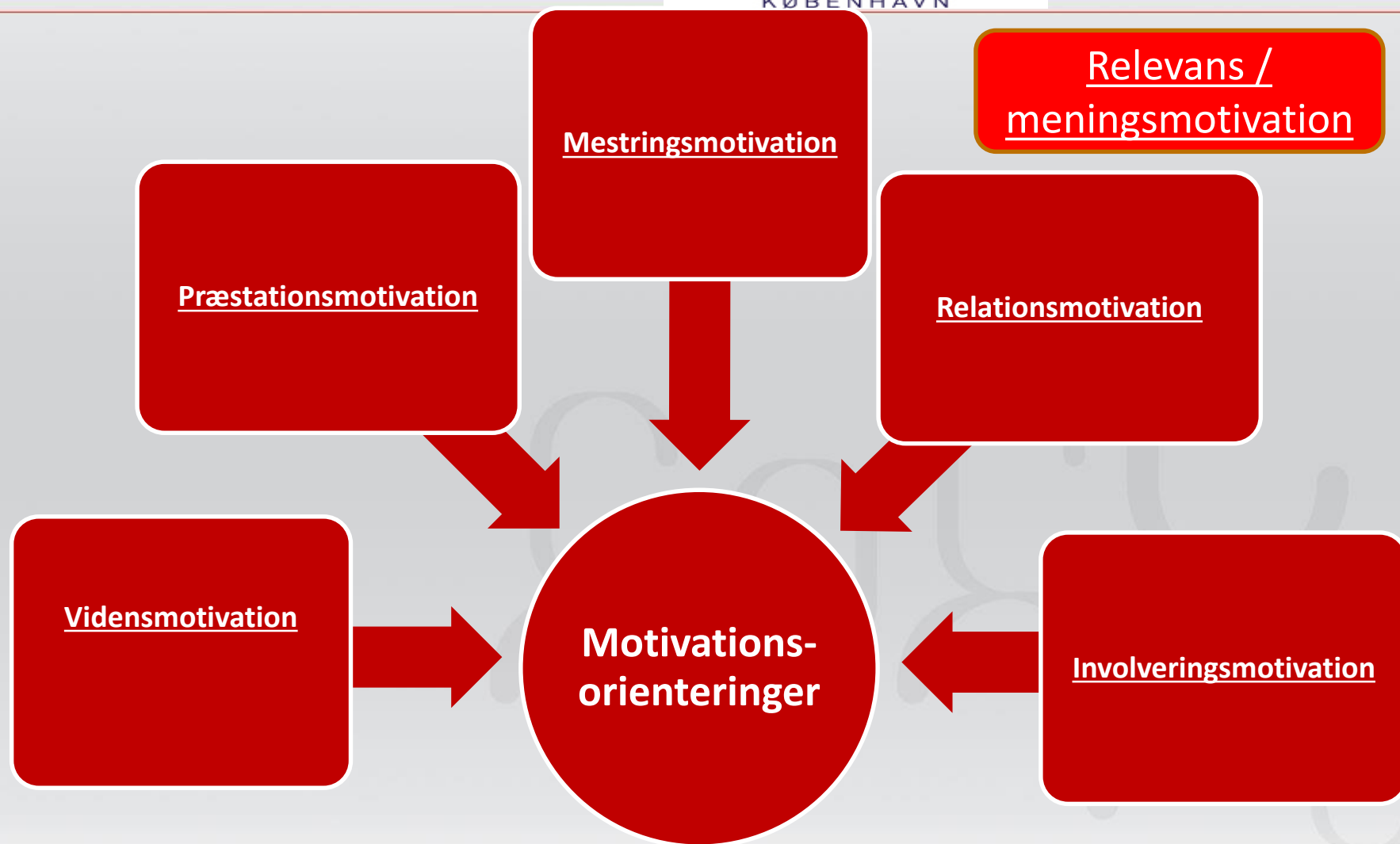
Transformative læreprocesser kræver tryghed og tillid. Man bevæger sig ud på dybt vand og her er det afgørende, at der findes et sikkerhedsnet. (Illeris pointe)

- Stærke faglige fællesskaber skaber trivsel

At føle sig som legitim del af og kunne bidrage til et fagligt fællesskab skaber mening, faglig identifikation og trivsel (Wenger pointe).

Trivsel i kontekst – motivation i kontekst

Involvering og medbestemmelse:

- Åbne læreprocesser
- Eksperimenter
- Kreativitet
- Medskabelse / samskabelse

Relevans / mening

- På kort sigt og på lang sigt

Relationer:

- Oplevelse af at høre til
- Meningsfulde relationer – både fagligt og socialt
- Klasserumskultur og det sociale klima på uddannelsen
- Feedback – feedforward
- Ligeværd – ikke lige kloge...

Præstationsmotivation

- Social sammenligning og konkurrence
- Optagethed af at gøre det godt (bedst)
- Fokus på at demonstrere kompetence

Tendens: stress og pres...

Så blev jeg hjemme og lavede videre på afleveringen. Overvejede at ringe til lægen og sige, hjælp mig, men tænkte, nej, det magter jeg ikke, så sige de bare, jeg skal sygemelde mig, og det gider jeg heller ikke, for jeg vil gerne videre. Så jeg må bare leve med det

Jeg er faktisk begyndt på at skubbe mig selv ud nu, og så må jeg se, om jeg kan klare det hele på en gang. Fordi jeg gider bare heller ikke at ende op med at tænke, når jeg er 30, ej, hvor var jeg bare alt for meget hjemme (griner), helt sådan, kattedame...

(Igangværende karakterprojekt)

Lærer, handelsskole: *Vi havde en i går (...) hun kom ind og begyndte at hyle og så: “ja, jeg skal bare. Jeg skal præstere og jeg vil slet ikke. Og så skal jeg også i det der fag, og han siger bare at jeg skal blive bedre til det, men jeg vil slet ikke være så god til det fag.” Altså det var lidt (...) det var ikke engang hendes eget ønske om at få 12 i det, men fordi læreren sagde “nu skal du altså levere. Kom så. Nu skal du.” Så det er heller ikke altid kun deres egne behov*

(igangværende karakterprojekt).

1. Stress er så udbredt og alvorligt – men hvad er det et udtryk for?

- Flere er stressede?
- Det er blevet legitimt at tale om?

2: Tendens til individualisering af ansvaret for at håndtere stress

(ungekultur – stresshåndteringskurser)

Mening – tab af mening

- Uddannelse som mål eller middel

(Man burde jo arbejde for at blive klogere, men man arbejder jo egentlig for at få en god karakter)

Mening – tab af mening

- Dannelse / uddannelse
- Korrekthedskultur – fejlkultur
- Målstyret eller formålsstyret?

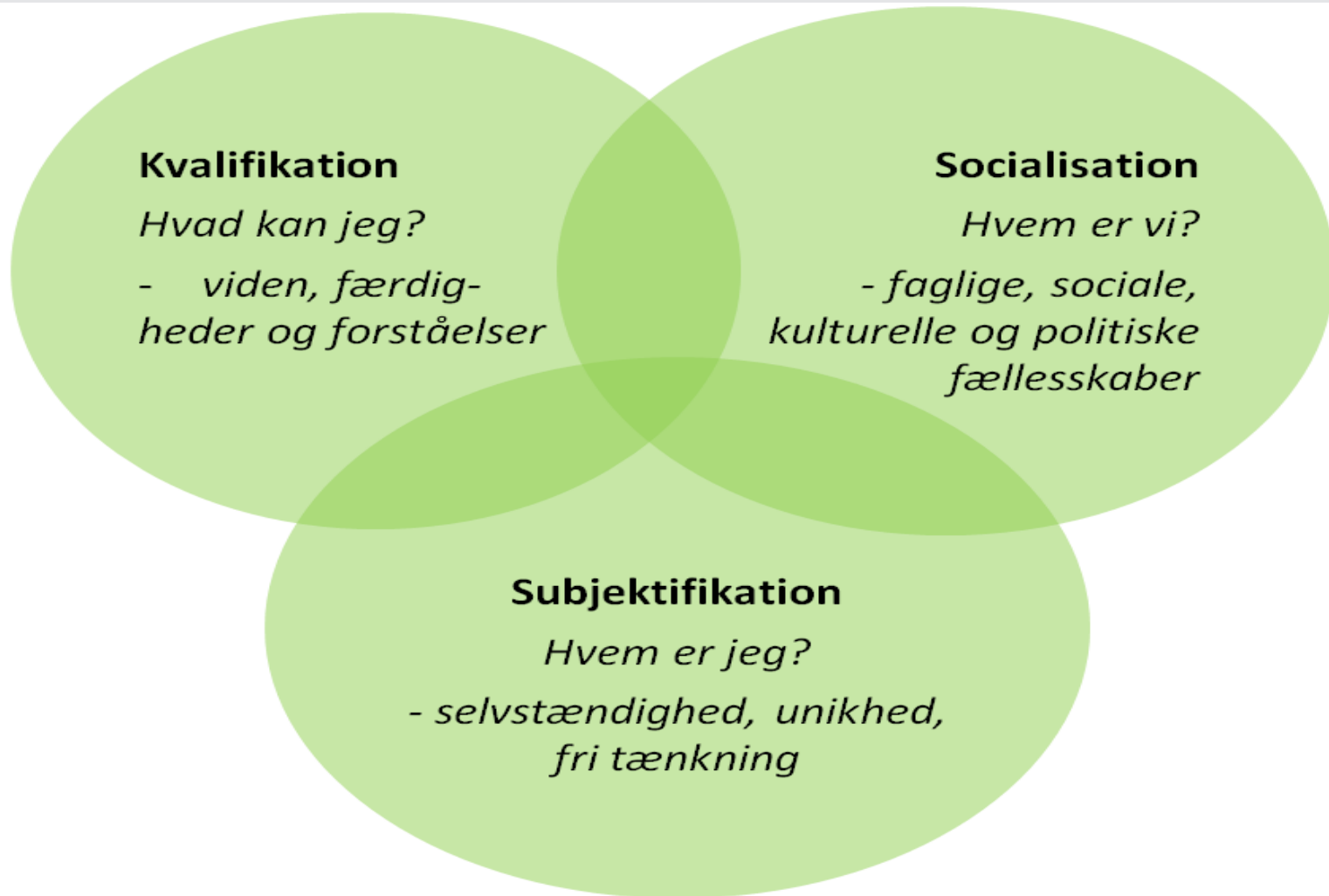
Uddannelsers formål

- 3 dimensioner

AALBORG UNIVERSITET
KØBENHAVN

cefu | Center for
Ungdomsforskning

(Biesta 2016: "Good education and the teacher. Reclaiming Educational Professionalism". I Flip the System – Changing Education from the ground up".

AALBORG UNIVERSITET
KØBENHAVN

cefu | Center for
Ungdomsforskning

Tak for opmærksomheden

